

27925 Bestrijding internationaal terrorisme

29754 Terrorismebestrijding

Nr. 613 Brief van de minister van Veiligheid en Justitie

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 september 2017

Op verzoek van de vaste Kamercommissie voor Veiligheid en Justitie (12 juli 2017, Aanhangsel Handelingen II 2017/18, nr. 5) informeer ik u over het functioneren van het Landelijk Internationaal Rechtshulpcentrum (LIRC) naar aanleiding van het bericht 'Alarm politiedienst: Duizenden tips uit buitenland worden genegeerd' (AD.nl, 11 juli 2017). Op 12 juli 2017 hebben de leden Helder en de Graaf (PVV) schriftelijke vragen over dit bericht gesteld. De beantwoording van deze vragen wordt tegelijkertijd aangeboden.

Voor bestrijding van terrorisme en het signaleren van verdachte personen in ons land is internationale gegevensuitwisseling essentieel. Nederland maakt zich in Europees verband dan ook sterk voor de verdere verbetering van de uitwisseling van informatie tussen EU-lidstaten op het gebied van terrorismebestrijding, zie onder meer Kamerstukken 27 925 en 29 754, nr. 595. Ook op nationaal niveau wordt ingezet op een effectieve aanpak van terrorisme. Daarover informeer ik u onder meer in de beleidsreacties op de Dreigingsbeelden Terrorismen Nederland¹.

In Nederland vervult het LIRC in de internationale gegevensuitwisseling een centrale rol. In het LIRC, bestaande uit verschillende teams, zijn taken samengebracht op het gebied van internationale rechtshulp, internationaal berichtenverkeer en internationale informatie-uitwisseling. Het LIRC is het internationale loket voor buitenlandse autoriteiten, en het knooppunt voor de informatiekanaalen Europol, INTERPOL, Nederlandse Liaison Officers in het buitenland, Foreign Liaison Officers (FLO) geaccrediteerd voor Nederland en SIRENE (Schengen gerelateerde zaken - SISII). Het LIRC voert het beheer over deze vijf officiële internationale informatiekanaalen en ontvangt via deze kanalen politieke rechtshulpverzoeken (signaleringen zijn een bepaald type rechtshulpverzoeken). Het LIRC vormt samen met de regionale Internationale Rechtshulpcentra (IRC's) van de regionale eenheden, het Openbaar Ministerie (OM) en (geoordeelde) capaciteit van de recherche de rechtshulpvoorziening van Nederland.

Het LIRC, waarin medewerkers van politie en het OM participeren, is onderdeel van de Dienst Landelijke Informatie-Organisatie (DLIO). De DLIO, onderdeel van de landelijke eenheid van de politie, is belast met specifieke, landelijke taken zoals internationale informatie-uitwisseling en nationale informatiecoördinatie. De dienst zorgt voor overzicht en inzicht in de (inter)nationale veiligheidssituatie ten behoeve van het operationele politiewerk.

¹ Zie voor de meest recente beleidsreactie: Kamerstuk 29 754, nr. 422

Door de stijging van het aantal verzoeken en signaleringen uit het buitenland, mede veroorzaakt door de toegenomen terroristedreiging, is een achterstand ontstaan in de behandeling van de minder urgente en op kleinere misdrijven gerichte rechtshulpverzoeken en signaleringen. In juni 2017 bedroeg de werkvoorraad geregistreerd door het LIRC 3927 rechtshulpverzoeken en 5827 signaleringen. De berichtgeving van 11 juli 2017 verwijst hiernaar. Het gaat om zaken variërend van verzoeken in verband met kleine hoeveelheden softdrugs, verkeersovertredingen, diefstal en bepaalde vermissingen.

Verzoeken en berichten in het kader van terrorisme krijgen de hoogste prioriteit en worden direct opgepakt. Veelal worden deze al direct door de buitenlandse autoriteiten als urgent bestempeld. Voor een snelle afhandeling wordt gebruik gemaakt van verschillende internationale modaliteiten. Zo vindt inzet plaats van flexibele Liaison Officieren op CTER-vlak. Deze brengen onder meer informatie bijeen en bemiddelen wanneer een snelle behandeling door onvoldoende informatie bemoeilijkt wordt. Een andere modaliteit is het Europol Counter Terrorism Centre waar liaisons van EU lidstaten en een aantal derde landen werken en experts snel bijeen kunnen worden gebracht voor een aanpak op een concrete zaak en om informatie bij elkaar te leggen over een terroristedreiging.

Ook de minder urgente en op minder zware misdrijven gerichte rechtshulpverzoeken en signaleringen moeten voortvarend worden opgepakt. Allereerst vereist dit een toereikende personele bezetting. Hoewel het LIRC als geheel een boven-formatieve bezetting heeft, is er binnen enkele teams (team politieke rechtshulp en het SIRENE bureau) sprake van een onderbezetting. Recent zijn 32 van de 40 vacatures vervuld, naar verwachting zullen de laatste 8 vacatures uiterlijk begin 2018 zijn ingevuld. Daarnaast wordt de sturing en monitoring op de zaken verbeterd door de invoering van een workflow- en casemanagementsysteem dat de verschillende informatiekkanalen combineert voor alle internationale berichtgeving en rechtshulpverzoeken van het LIRC. De eerste release van dit systeem is voorzien in 2018.

De politie neemt ook andere maatregelen die de rechtshulpvoorziening versterken en de intelligencefunctie van de DLIO verbeteren. Zo worden verdere ICT verbeteringen doorgevoerd en werkprocessen aangepast, zodat de capaciteit beter benut wordt. Als het aantal verzoeken in de nabije toekomst verder stijgt, mede als gevolg van internationale afspraken, worden verdere (personele) maatregelen genomen.

De minister van Veiligheid en Justitie,

S.A. Blok